

Justisdepartementet, Lovavdelingen

lovavdelingen@jd.dep.no

Vår dato 22.08.2012
Deres dato 11.05.2012
Vår referanse A-273-11789
Deres referanse 201202659EO.MHG/mk

Høringsuttalelse – gjennomgang av tiltakene som ble innført i patentloven m.m. ved gjennomføring av EUs patentdirektiv m.m.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) takker for invitasjonen til å avgi høringsuttalelse om Lovavdelingens gjennomgang av tiltak som ble innført i patentloven m.m. ved gjennomføring av EUs patentdirektiv m.m.

NHO har ved flere anledninger påpekt, og mener fremdeles, at det er uheldig å behandle bioteknologiske oppfinnelser på annen måte enn andre oppfinnelser når det gjelder patentregelverket. Det bør være likebehandling av alle bransjer.

NHO vil i det følgende begrense seg til å omtale to hovedspørsmål, nemlig spørsmålet om hvem som skal kunne innvilge tvangslisens og spørsmålet om behovet for den etiske nemnda for patentsaker.

Tvangslisens

Da patentdirektivet ble innført ble patentloven endret slik at ikke lenger bare domstolen, men også Konkurransetilsynet kan innvilge tvangslisens. Tvangslisens kan sammenliknes med ekspropriasjon av patentrett. En patenthaver tvinges ved tvangslisens til å gi en eller flere andre brukere rett til å bruke patentet, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt. NHO var ut fra rettssikkerhetsbetraktninger imot at Konkurransetilsynet skulle gis kompetanse til å innvilge tvangslisens. Tvangslisens er et så vidt inngripende tiltak at det bør behandles av domstolene, hvor prosesslovgivningen sikrer en betryggende behandling av saken. Departementet pekte på at forvaltningsbehandling av tvangslisenssaker ville være brukervennlig og effektivt.

Fasiten viser at Konkurransetilsynet kun har behandlet én sak. Tilsynets vedtak ble påklaget til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. I ingen av instansene ble kravet om tvangslisens tatt til følge. Patenthaver vant, men hele prosessen ble kostbar for ham; patenthaver fikk ikke dekket saksomkostningene, som utgjorde nærmere kr 1,5 millioner. I tillegg var det rettsak om gyldigheten av patentet. Den førte heller ikke frem.

Dette viser at ordningen med forvaltningsprøving av tvangslisensbegjæringer ikke er etterspurt og at den ene saken man har hatt ikke viste en effektiv og brukervennlig ordning. NHO går derfor inn for å la domstolene ha enekompetanse til å innvilge tvangslisens.

Den etiske nemnda for patentsaker

Den etiske nemnda for patentsaker skal uttale seg i gitte situasjoner om en patentsøknad strider mot offentlig orden og moral (patentloven § 1b). Nemnda har blitt konsultert én gang. Da mente nemnda at søknaden var i strid med § 1b. Etter noen runder innvilget likevel Patentstyret søknaden. Nemnda har ikke vært så fornøyd med sin marginale rolle, og har uttrykt at de ønsker mer reell makt. Dette kan indikere at nemnda ikke ser sin egen rolle, og at de ikke ser at vurderingen etter § 1b er en rettslig vurdering. Slik rettslig vurdering har ikke nemnda kompetanse til å gjøre. Justisdepartementet viser i høringsnotatet til at det ikke er noe som tilsier at Patentstyret har innvilget patenter i strid med § 1b. NHO kan derfor ikke se at det er behov for videreføring av nemnda, og foreslår at denne nemndordningen opphører.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Næringsjuridisk avdeling

Ingebjørg Harto
Avdelingsdirektør

Anna E. Nordbø
Advokat